

TALOUSARVIOALOITE 545/2008 vp**Määrärahan osoittaminen siviilikriisinhallintaan*****Eduskunnalle***

Suomea arvostetaan maailmalla toiminnasta maailmanrauhan puolesta. Erityinen kriisinhallintakeskus (Crisis Management Centre Finland — CMC Finland) on perustettu Kuopioon. Se on vuodesta 2007 lähtien vastannut siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden koulutuksesta ja alan tutkimus- ja kehittämistoimista. Kesästä 2008 lähtien keskus vastaa myös asiantuntijoiden rekrytoinnista kansainvälisiin siviilikriisinhallintatehtäviin. Yhä edelleen ajatukset menevät katastrofeihin ja humanitäärisiin toimiin kuullessamme puhuttavan siviilikriisinhallinnasta, ja aivan oikein siviilikriisinhallinta, kehitysyhteistyö ja humanitäärinen apu kulkevat usein rinnatusten kohti samaa päämäärää. Toiminta-alueen ja rahoituksen suhteen ne ovat kuitenkin itsenäisiä.

Siviilikriisinhallinnan tarve kasvaa. Samanlaisesti toimintaedellytykset käyvät yhä haastavammiksi ja monivivahteisemmiksi, mikä edellyttää kokonaisvaltaisempaa lähestymistapaa ja toimintakykyä. Kriisinhallinta on osa Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Sillä edistetään Suomen ulkopoliittisia tavoitteita ja parannetaan Suomen omaa turvallisuutta. Nimi CMC — Crisis Management Centre — on oikeastaan virheelinen. Suomen ulkopoliitiikan tehtävänä ei ole tulipalojen sammuttaminen ja jo syntyneistä kriiseistä huolehtiminen, vaan meidän tulee harjoittaa politiikkaa, jossa ennalta ehkäisevillä toimilla estetään kriisien puhkeaminen. Varoja on oltava siviilitoimien käynnistämiseen ennen aseellisten konfliktien puhkeamista. Valtioneuvosto on hiljattain hyväksynyt periaatepäätöksen siviili-

kriisinhallinnan kansallisesta strategiasta, ja Kriisinhallintakeskuksen tarpeet onkin otettu melko hyvin huomioon budjetissa. Kuitenkin tarvittavien joustojen saaminen siihen, että voimavarat olisivat ulkoasiainministeriön käytettävissä silloin, kun niitä eniten tarvitaan, edellyttää määrärahojen lisäämistä.

Hallituksen äskettäin valmiiksi saama siviilikriisinhallinnan kansallinen strategia asettaa tavoitteeksi 150 henkilön saamisen siviilikriisinhallinnan kentälle (YK, EU, ETYJ ym.). Tässä yhteydessä on lisäksi syytä todeta, että näiden suomalaisten koulutus- ja palkkakustannukset täyttävät ns. ODA-kriteerit (Official Development Assistance), minkä vuoksi toimet voidaan siis lukea Suomen kehitysapuun.

Ei ole mahdollista saavuttaa 150 koulutetun asiantuntijan tavoitetta, jollei määrärahoja lisätä Kriisinhallintakeskuksen tarpeisiin. Koulutettujen asiantuntijoiden ja Kriisinhallintakeskuksen resurssien välillä on selvä kytkentä, ja nykyisillä resursseilla Suomi ei pysty täyttämään velvoitteitaan. EUMM Georgiassa, EUPOL Afganistanissa ja EULEX Kosovossa aiheuttavat tarpeen lisätä määrärahoja talousarvioon. Lyhyellä varoitusaajalla tullessiin toimiin Georgiassa ei ollut resursseja, vaan tarvittiin materiaalin lyhyitä vuokrasopimuksia. Tämä on tuskin pidemmän päälle kannattavaa.

Jotta siviilikriisinhallintatehtävissä toimivat muodostaisivat myös käytännössä Suomen ulkopoliitiikan resurssin pystymällä toimimaan kul-

TAA 545/2008 vp — Elisabeth Naclér /r ym.

loisessakin poliittisessa tilanteessa, lisävarat ovat tarpeen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2009 talousarvioon momentille 26.01.01 lisäyksenä 1 000 000 euroa siviilikriisinhallintaan.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2008

Elisabeth Naclér /r
Mikaela Nylander /r
Mats Nylund /r
Håkan Nordman /r

Anna-Maja Henriksson /r
Pekka Haavisto /vihr
Kimmo Kiljunen /sd
Annika Lapintie /vas